

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi Bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kádal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felőltes szerkesztő és lapfőlapados:

Dr. Lemberger Ármin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak:

Egészve 5 frt., Félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutanyos számítottak.

A dunai áthidalás és a Baja—Bátaszéki összekötő vasut.

A „Pester Lloyd”-nak, évi július hó 19-én megjelent száma a Baja—Bátaszéki vasuti összekötés tárgyában a következő figyelemreméltó közleményt tartalmazza:

Néhány hónap előtt a Dunának Bajánál leendő áthidalás vonatkozó hír ismét meglette körülját a lapokban, csakhogy ezáltal jóval határozottabban és biztatóbban hangzott. Míg azelőtt arra szorítottak, hogy egy ilyen intézkedés előnyeit és szükségességét és az azzal kapcsolatos vasuti összekötés Baja és Bátaszék között hírlapilag fejtegetések, ezáltal arról volt, hogy ezen már évek óta megoldatlannal húzódozó kérdés végre az elméleti fejtegetések köréből a gyakorlati megvalósulás terére lépett, amennyiben ezen vasuti hid kiépítése illetékes helyen végleg elhatározott és a megfelelő összeg immár az ez évi költségvetésbe felvett. Ezen közlemény természetesen nem téveszt el, hogy az érdeklőkörökben élénk megelégedést idézően elő és feszültséggel néztek az építkezés megkezdésére vonatkozó további híreknek elébe. De ép ezek várattak eddiget magukra és újabb, igen jó forrásból merített értesülések szerint ezen építkezést ismét határozatlan időre elodázták volna, dacára annak, hogy a vonatkozó tervek és költségelőirányzatok már régóta előkészítve és — ami esetleg a fődolgoz — a hozzávaló pénz is megvan. Ezen új összekötés helyébe inkább egy már meglevő régik akarnak kiépíteni, t. i. a Gombosnál létező gőzkomfalgmat egy

állandó vasuti hiddal akarnak helyettesíteni. A mi véleményünk szerint helytelenül! Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy ezen, amugy is csak kényszerűségi eszközzel képező összekötési módokat hosszabb időre fenntartható lenne, mindazonáltal ezen átalakulás még sem annyira életlen szükségesség, mint a most még csak szakvonalakat képező Bátaszék—Dombóvár és Baja—Szabadka-féle utvonalak, a melyek által a körülbelül egy egyes vonalat képező transverzális vasut az ország keleti részétől nyugotig és a számunkra olyannyira fontos fogyasztási területekben u. m. Stajerszág, Karinthia, Tirol és Svájcban, a forgalomdu Bánáton és Alföldön keresztül megrementnek. Sem a belföldi kereskedelemnek, sem a kiviteli forgalomnak nem válik hasznára, ha p. o. a Szegebről érkező és Klagenfurtba küldendő gabonarakományok, vagy pedig a Svájcba indítandó erdélyi vagy ménési borküldemények rendeltetési helyükre csakis a gombosi vagy budapesti kerülőn érhetik el. Mennyivel olcsóbban és gyorsabban lennének továbbíthatók ily küldemények, ha nem kellene nekik a mintegy 100 kilométerrel hosszabb utat Gomboson át vagy a körülbelül 110 kilométerrel hosszabb utvonaltal Budapest át megtenniök! Nem lehet ezen sorok feladata, azon hátrányokat mind felsorolni, melyek ezen szóban forgó összekötés nem létezéséből minden egyes cikkre hárulnak, elegendő utalni ezen forgalmi út általános közgazdasági jelentőségére, valamint azon tényre, hogy a jelenlegi kiválóan nehéz versenyzési viszonyok között, amelyekkel a kereskedőnek számolnia kell, valamint az általa elterelt és a leg-

csekélyebb összegre redukált haszon mellett minden krajzárnyi túlterheltes nagyon is súlyosan nyom a latban. Kétségtelen, hogy közgazdasági veszteség, ha egy cél elérésére több erőt és több időt kell felhasználni, mint a mennyire célszerűbb intézkedések mellett szükség volna. Másrésztől nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy vasuti technikai szempontból is kívánatosnak mutatkozik, immár fennálló és tulságosan igénybe vett utvonaltal a lehetőségig felszabadítani és netáni rendkívüli tömeges szállítványok lebonyolítására a keletől nyugatra terjedő irányban kettő helyett három dunai vonallal rendelkezni. Igaz ugyan, hogy a gombosi utvonaltal az év egy szakában a jégzajlás folytán hasznavehetetlen, mindazonáltal ebből nem következik, hogy **épen és mindenekelőtt ezen utvonaltal alkattatassék át egy jóval fontosabb és szükségesebb rovására, ha ugyan ezen eszközökkel és ugyanannyi idő alatt ezen fontosabb utvonaltal ki lehet építeni és ezáltal egy utirány teremthető, mely hiszen az egész éven át nem volt használható, holott a gombosi mégis csak az év egy csekély szakában nem tekinthető fennállóan.** Minden új vasuti összekötés közgazdasági hasznót jelent, mert új kereskedelmi összeköttetések teremt és ezáltal egy új kereset és bevételi forrássá válik: **ezt nem szabadna szem elől téveszteni.**

Ekként a „Pester Lloyd.”

— Nem akarjuk igen tisztelt lapjaink jól értesültségét fejtegetések tárgyává tenni, hiszen csak köszönettel adóhatunk neki, hogy figyelmünket reáirányította a bekövetkező es-

TÁRCZA.

Az aggteleki cseppkőbarlang.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Irtá: Szász Róbert.

Távol, messze, a magas Tatra ezüsttel koronázott bérézei tündökölnek a nap sugarában, el-cel veszte a mindent betöltő ködben, a melyen csak néha tör keresztül egy-egy fénysugar, itt közel egyhangy, alacsony, fűvelborított hegyek, néhol egy esenevész fa, a Sójának szeszélyes folyása mint egy ezüst kigyó kanyarog a hegyek között, a völgye mindig szélesebb és szélesebb lesz, és mint sikság tűnik el a messzeségben a mohi pusztá felé. A hegyek aljában van egy falu. — Aggtelek. Ez az egyszerű, igénytelen vidék a magyarországi Kárpátok gyöngyét, a világnak nagy-ságra nézve második barlangját rejti magában, az aggteleki cseppkőbarlangot, a *Baradlót*.

A barlangnak két bejárása van. Összeomlott sziklák közt vezet az út lefelé a régi bejárásnál, a sziklába vágott lépcsők nyirkosak a lecsapodott vízpáráktól, itt már a külső levegőt lehűti a barlang kiáramló hideg levegője. A barlangban állandóan 8° meleg. Az új bejárás sokkal szárazabb. A homokos hegyoldalon nagy fánjtó táru fel, és az agyagos talajba vágott 350 lépcső vezet le a barlang fenekére. A két bejárás közti távolság kocsin egy óra járás. Az új bejárás csak pár év előtt készítették, hogy a ki végig megy a barlangon kijuthasson a földszintre a nélkül, hogy újra meg kelljen tennie az utat visszafelé.

Belpéünk a barlangba. Korán reggel van, elbuzsunk a felvilágítól, melyet most fénalámpa nem fogunk látni. Lehaldunk az első bejárásnál, sziklába vágott lépcsőkön szembe jö velünk a

hideg levegő, előre jelezve, hogy ez nem a nap országa. A gyertyánk csak növelik a sötétséget, nem látunk mást, mint azt a talpalatnyi földet, a hova lépünk kell, levilágítunk a földre, mert az agyagos talajban nagy a sár. A barlang mélyéből olyan csodásan, olyan borzalmában hangzik egy vizeses zuhogása, a sötétségben az összes érzékek jobban működnek, érezzük lábaink alatt keményedni a földet, mindig közelebb és közelebb hangzik a vizeses zaja, egyszerre csak mintha épen alattunk esőzredene, Bámulva állunk meg, magára emeljük a gyertyákat, fejünk felett egy beláthatlan üreg, lábaink alatt az Acheron, a mely itt keresztül van hidalva. A vezető meggyújt egy magnézium sodronyt, a melynek vakító világánál az ezeregy éjszaka tündérrégit jutnak eszünkbe, hirtelen, minden átmenet nélkül tűnik szemünkbe a leírhatatlan fény, a ragyogás, mely a falakról visszatükröződik, a szebbnél-szebb stalaktit csoportok, a fekete folyó, és annak partján egy óriási cseppkőszikla, a teknősbéka. Vannak a barlangnak szebb részletei is, a nyolcezer kilométernyi után mindig szebb és szebb csoportok tűnnek elő, de emél az első benyomásnál fonségesebb, megragadóbb nincs sehol.

Lassanként megszokja a szemünk a sötétséget, a gyertyák világa kezd eloszlatni a homályt, elérjük a Stix folyót is, amely egyesül az Acheronnal, és menyörgő zúgással, a melyet a barlang csodás visszhangja megszázszoroz, utat lel magának az összeorlódot sziklák között, és eltűnik. Lenn a földön két párhuzamos kocsivágás mutatja azt, hogy ezt a barlangot már régén ismerték, talán a tatárjárás alatt húzódtott ide mindenestül a föld népe, ebbe a természetadta menedébe.

Eddig tart az ós barlang. A hatvanas évek-

ben akadt olyan merész ember, a ki keresztül-kasul járva a barlangot, minden mellékfolyósóval egyetemben, kíváncsi volt megtudni, hogy hova vezet az a nyílás a melyen a Stix és Acheron eltűnik. Készítették egy keskeny, szilárd ladikot, ellátta magát két hétre való élelemmel, fáklyakkal, kőtelekkel, és istennek ajánlva lelkét, lebecsültkötött a zuhatagon. E férfunkatát nevé volt *Vass Imre*. Napok teltek, a kívül maradtak szivszorongva lestek minden zörejt, a mi alulról hallatszott, de a vizeses zuhogásán kívül semmi sem hangzott fel a sötét, élettelen üregből. Mármár lemondtak a reményről, hogy a bátor kutatót viszont fogják látni, a mikor egyszerre felcsillant a fáklya, és az előrevetett kőtelek felhúzták az eltávoztotat. Térdre estek ott lenn a föld méhében, zokogva adtak hátat az úrnak, hogy visszahozta közejük a merész kutatót, és Vass Imre utasításai alapján alagutat vágtak a cseppkősziklába, és alig haladtak tíz méterre, új üregre bukkantak. Ez az alagút oly alacsony, hogy csak hajlóva lehet rajta keresztül menni, mivel a cseppkővet nem jó megbolygatni, gyöngre szerkezete miatt könnyen összeomlik.

Az ember szemé kifárad a nézésben, tolla megáll az írásnál, ezt a csodát csak látni lehet, loirni nem.

A cseppkő képződés következőképen történik. Az egész hegy mészkőből áll, a melyen keresztül szivárog a talajvíz, és a mészkövet feloldja a mig telítve nem lesz. A repedéseken lefolyó vízsepp eléri a barlang tetejét, ott tovább nem folyhat, megáll, a feloldott mészkő a szobán körünyri alakban kikristályosodik, és évek múlva egy tiszta mészkőből álló eső keletkezik, a mely

*) Kristályos kalciumkarbonát: CaCO₃ — savanyú szénsavas mész.

Katona-hangverseny.

A Cs. kir. 46. gyalog ezred báró Fejérváry zenekara f. hó 28-án esütőtökön
a casino nyári helyiségében

Hangversenyt tart.

M Ű S O R :

1. „Magyar Vigjáték” nyitány
 2. „Farsangi emlékezetek” keringő
 3. „Abránd” „Bajazzok” cz. operából
 4. „A galambvadásznók tancza” tipegő
 5. „Pihenő a Ferencz Jozsef magaslaton” ábránd szárnykiúrt
 6. Abránd a „Faust” cz. operából
 7. „Magyar népdalok”
 8. „Becsiek a falun” egyveleg
 9. „Vig-czimborák” keringő
 10. „Jönn a vonat” gyorspolka
- A fentemlített műsoron kívül a közkedvelt „Reservista álmai” stb. darabok következnek.
A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri

Keller Béla.
Neur József.
Leonavölly R.
Boyer József.
Rosenkrantz A.
Gomrod Ch.

Konczok K.
Vallstätt R.
Müller János.

PREIMÁJER PÁL
a Casino vendéglő bérloje.

!! Rendkívüli hatású fogcseppek !!

Bátorkodom a fogfájásban szenvedők figyelmét felhívni az általam készített kitünő hatású

fogfájás elleni cseppekre

melyek még mindenkor, sőt még a legkínzóbb esetekben is **nem perczek** vagy **órak mulva**, hanem **rögtön megszűnteti**.

Egy üveg ára 80 kr.

Ajánlok még éveken át kivétel nélkül sikerrel használt

lábizzadás elleni port.

mely rendszeren kellemetlen szaggal is jár, de a legsúlyosabb esetekben is **2—3 nap alatt azt megszűnteti**. Egy doboz ára 90 kr.

Kapható a készítőnél:

Hoffenreich Károly Konstantin
gyógyszertárában BAJÁN.

6203. szám. tk. 1898.

Arveresi hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróság mint tki hatóság részéről közzétett életem, miszerint az alábbi járási takarékpénztárnak Szegszer Antal elleni ügyében az árverés 100 ft tőke követelés, ennek 1897. évi február hó 1-vel 6 % kamattal 3 ft 85 kr. óvást, 12% váltódíj és 24 ft 90 kr. eddig megállapított 9 ft 85 kr. ezuttal és még felmerülő költségeknek, — továbbá a esatlakozottak ezennel kimondott b. almasi öngyógyító szövetkezetnek 50 ft és jár. ugy. **Haberczetter Babink** 42 ft és jár. követelésének kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő az almasi 3018. sz. tjkében A. I. L. sor és 603. hr. sz. a. felvett beltekos ház és kertre 400 ft kikéltási árban ezenal elroncolották és annak az Almás közönség házával leendő megartására az 1898. évi augusztus hó 6-ik napján d. e. 10 óraja kitűzték, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikéltási áron alul is eladalni fog.

Árverőzök tartoznak a kikéltási ár 10 % át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kikéltőnek átadni. Ezzel pedig az első részletet az árverés jogörése emelkedésétől számított 30 nap, a másodikik 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt az árverés napjától számított 5 % kamattal együtt a bajai m. kir. adóhivatalba felízetni.

A háttérpéz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tki hatóság irattárában és Almás közönség házában megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tki hatóság.
Baján, 1898. évi május hó 20-ik napján.

Bardócz Sándor,
kir. járásbíró.

Teljesen ártalmatlan.

Antiseptikus és higienikus

HÖLGY-ÖV SZER.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellenek többé semmi nemű gyöngédítőlen és ártalmas gummi- vagy szpongy-csízeknek.

1 doboz (12 drb.) 1 ft 50 kr. pontos használati utasítással 1 ft 75 kr. előleges beklidése után bermentve. Kapható a fentlálónál:

LÁSZLÓ JÓZSEF

gyógyszerésznél Maros-Ujvár. (Erdély).

Budapesti Főraktár: Török József gyógyszerész, Kerpel, Fehérsas gyógyszerár Liptót-kört 28. sz.

Barhová díszesét széküldes.

(Telefon 3617).

Czészteri és kíméletés.

Kérem a czímet jól megfigyelni !!

Kapható: férfi Coachmen felettő finom kivitelben 11 ft 35 krtól feljebb

.. Cheviot öltöny (Brünni szövét) 6 .. 40

.. Havelock igen jó minőség 9 .. 50

.. Cheviot nadrág (Brünni szövét) 2 .. 10

fiú öltöny 4 .. 50

gyermek Costüm 3 évtől 8-ig (Brünni szövét) 2 .. 25

Női kabátok és galléroknaál az idényelőrehaladása miatt 10% engedmény az előirt szabott árból.

KAISER LIPÓT.

Első bécsi női- és férfi ruharaktár. (a városi bérházban.)

Ugyanitt egy tisztességes házból való fiu tanonezul felvétetik.

BERNDORFER EDE

divat-, illatszere- és kerékpár raktára BAJÁN.

Raktáron tart állandóan

valódi angol

és legjobbnak elismert gyártmányú gépeket a legutányosabb árban és a legelőnyösebb részleltézetések mellett.

Javítások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Mindennemű kerékpár felszerelések raktáron tartanak.

Ajánlja továbbá dúsán felszerelt divat- és toilette különlegességeit. Illatszerek, keztyűk, kezdeti himzések, himző pamutok, selymek legnagyobb választékban.

Nap- és esernyők legnagyobb gyári raktára.